

седмия и осмия въкove всички-тъ словене въ Малка-Скития, Мизия и Тракия биле вече станали усърдни христиене.

Когато презъ 679 год., подъ предводителство-то на Аспаруха, бѫлгаре-тъ (едно чудско или финско племе) преминале на югъ отъ Дунава и покориле словене-тъ, които се биле заселиле между Стара-Планина, Дунавъ и Черно-Море, та туриле основа на бѫлгарско-то царство и начало за обединяване-то на словенски-тъ племена по цѣлия старопланински полуостровъ, тъ, бѫлгаре-тъ, намѣриле тукъ христианско население и гржцко духовенство. Христианство-то захванало да се разпространява между нови-тъ преселенци бѫлгаре, нѣ слабо. Най напрѣдъ то почнало да се разпространява между ония бѫлгаре, които биле по-малобройни между заварено-то христианско население — тамъ гдѣто биле словене-тъ повече. Като хора, които по умствено-то си развитие стоеле много по-високо отъ побѣдители-тъ, словене-тъ силно влияле върху бѫлгаре-тъ; тия послѣдни-тъ, като подпаднале подъ влияние-то на първи-тъ, захванале да се пославянчватъ и да приематъ езика, нрави-тъ, обичаи-тъ, па и вѣра-та имъ. Така се изгубила между словенски-тъ племена Аспарухова-та малка дружина, която схединила въ едно цѣло политическо тѣло тия племена и турила основния камъкъ на бѫлгарско-то царство; тая дружина се изгубила, безъ да оставила нѣкаква дира (слѣда) отъ народност-та си; оставила само име-то си, което схединени-тъ словенски племена приеле и се нарѣкли *бѫлгаре*, *бѫлгарски народъ*, а пажъ тѣхни-тъ племенни названия се изгубили. И така, първи проповѣдници на христианство-то между бѫлгаре-тъ биле покорени-тъ отъ тѣхъ словене, макаръ тия послѣдни-тъ и да исповѣдавале тайно вѣра-та си и явно я не проповѣдавале. Освѣнъ словене-тъ, разпространители на христианство-то между бѫлгаре-тъ биле и племеници-тъ, които бѫлгарски-тъ царйове откарвали въ войни-тъ си съ вазантийци-тъ. Повечето отъ тия племеници биле словене; съ тѣхъ била пажна бѫлгарска-та держава. Тия словене племеници проповѣдавале христианство-то въ Бѫлгария; тѣхна-та проповѣдь много повече успѣла, отъ колко-то проповѣдь-та на покорени-тъ словене, защото между племеници-тъ се намирале хора пригответи за тая работа; между тѣхъ имало епископи и много свещенници, които и по джлжност и по звание биле проповѣдници. И не само епи-